

Nro 2.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
*Költ Bétsben Juliusnak 4 dik napján 1794.
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Austriai Belgyiomban Hágából, Holládiának fő városából iratik, hogy Gr. Clerfait, múlt hóluapnak 17 dikén meg-ütkezött Pichegrü Franztia Generállal, olly fel tétellel, hogy ha szerentsés lejjad, Ypern városát fel óldozza a' kemény ostrom alól; hanem kéntelen vólt az ellenség nagy erejének engedni, és magát szép rendel visszavonni. Igy lévén a' dolog, kevés reménység lehet az említett városnak ellenség márkától való meg szabadításához. — Erről a' történetről így szól, eggy Ostendőben Jun. 17.dikén költ levél: Múlt éjjel ismét kemény ágyú ropogásokat hal-

lottunk, kétség kívül *Ypern* városa miatt történt valami — múlt szombattól fogva többre minden ide való kereskedők hajókra rakják portékáikat, 's egyéb vagyonaikat, és mind ők, mind más tehetősebb lakosok familiáikkal egyetemben Holláudiába költöznek. Itten mindnyájan nagy nyúghatatlanságban, és zürzavarban vagyunk a' Frantziáknak közelgetések miatt. Ma reggeltől fogva keményen dolgozunk a' város erősségeinek készítésében, 6000 ásóik izzadoznak az új sántzoknak hányásában; sőt fel vétetvén a' tsatornák, egész környékünk viz alá tétetett. Az ide való őrizet három Anglus gyalog, és egy lovas regimentből áll. — Ezeken kívül sok Austriai pattantyúsok fekszenek itten — ma 18 bombákkal meg térheltetett szekerek érkeztenek ide Austriai őrizet alatt, innen hólnap *Nieuportha* indulnak. Négy hólnapi eleségnek szerzésére való parantsolat küldetett hozzánk, melly bizonyosan annak a' jele, hogy mi is tarthatunk az ellenségnek dühösségétől.

Egy *Jun.* 19-dik napján költ *Brüsszeli* levél ekként festi le a' jelen való Frantzia háborúnak mivóltát: Noha igen véres volt, a' múlt hólnapnak 16 dikán a' *Charleroy* alatt történt ütközet, és mintegy hat, vagy hét ezer embereket áldozták fel abban a' Frantziák; még is mindazáltal nem gondolván ők azon rajtok esett veszedelemmel, a' nevezett hólnapnak 18 dikán ismét három colonnében mentenek által a' *Sambre* vizén; ismét hozzá fogtak *Charleroy* ostromlásához, és *Namur*, *Brüsszel*, és *Mons* felé nyomulni szándékoznak. Elöl vigyázó seregeik *Frasnestől* fogva *Nivellesig* nyúlik; sem éjjel, sem nappal nints a' kemény ágyúzásnak szünete — vezéreink külömb külömb-féle mozdulásokat tettek az ellenség plánumának héjjáavató tételére. — *B. Bolio* *F. M. L. Wawre* és *Sombref* közt szállott táborba; *B. Alvinczy* hadi Tármester *Kouvroi* alatt telepedett le; az Orániai örökös hertzeg pedig *Mons* városát fedezi; nem messze vagon az ötödik út-

közet is, melly által ki kellett az ellenséget eddig vólt tanyájából űzni. — Jun. 20 dikán költ *Brüsszeli* levél ismét így beszéll: A' *Sambre* vize mellett véres ütközeinek kellett ma történni, egész nap, meg szűnés nélkül bögtek az ágyúk, ismét nagy nyúghatatlanág közzé estenek városunknak lakosai, egymást érik a' hozzánk jövő *Estaféttak*, az az, sebes posták, de leg kissebb sem adatik tudtunkra.

Koburg hertzeg, Jun. 18-dikán ki indította a' kórmánya alatt lévő fő ármádiát *Dorniki* táborából, de merre fog fordúlni, nem tudatik. — *Pichegrú* Generál *Yperntól* két, vagy három órányira bellyebb nyomúlt *Ostende* és *Nieuport* felé, mingyárt el is vette a' *Thourhull* tanyánkat. — Kétség kívül e' lefzen fő oka *Koburg* hertzeg mozdulásainak, és azon parantsolatnak is, melly szerint *Ostende* környékén a' földre botsáttattak a' tsatornáknak való vízek (a). — *Walvoden* Hannóverai Generál parantsolatot vett a' *Yorki* hertzegtől, hogy a' Hannóveránus és *Hallzus* seregekkel szálljon táborba az *Ostende* és *Brugg* közt lévő mezőségen, más részről pedig ő maga, és *Gr. Clerfait Rousselaer* felé nyomúlnak a' kórmányaik alatt lévő ármádiával.

B 2

(a.) Sok helyeken mind *Flandriában*, mind *Hollandiában*, magassabban fekszik a' tenger a' száraznál, mellynek ki öntése magas és erős töltések által akadályoztatik. Ennekfelette igen sok vízi tsatornák vagynak ottan készítettve, melyeken békességnek idején égyik folyó vízből a' másikba, és a' Német tengerbe is mehethnek a' kereskedő hajók. Hadakozásnak idején, a' midőn t. t. közelget az ellenség az erősségekhez, könnyű azon tsatornáknak lévő vizeket a' földnek szinére ki botsátani, 's az egész környéket úgy bé borítani, hogy nagy mesterség nélkül lehetetlen oda férközni az ellenségnek.

2. *A Német Birodalomban.* Juniusnak 19-ik napján, előbb nyomulván a' *Rajna* mellett táborozó Cs. K. seregek avantgardájának külső őrlői, számos Frantziák gyüllöttek öfzve *Weingarten* mellett, *Germersheimtől* nem mesélze, és mind itten, mind *Oestheim* és *Lingensfeld* alatt sok ágyúkat szögeztek ki seregeink ellen, 's keményen is lövöldöztek reájok. Jól rendelt ártillériánk által, meg némittatván ártillériájok, mintegy 1500 főből álló lovasság kezdette a' *Vétsey* hufzár regimentének jelen vólt egy divisióját háborgatni, mellynek vitéz vezére *Tevalle* fő Strázsamester, nem hajtván az ellenségnek sokságára, ellenek indúlt, rajtok hajtott, közikbe vágott. — Ugyan akkor az ellenség oldalába tsaptak *Borra* Obester, és *Dániel* Obristlájtinánt is a' Székely hufzárokkal, és mind ezek, mind amazok sok Frantziát le vagdalván, annyira megzavarták őket, hogy ök nagy félelem közt vissza fordulván, és sok társaikat hagyván a' tsata helyen, el futottanak. — Részünkről 40 emberre tétetődik az el esteknek száma, az ellenségé pedig 500-ra, kik közzül eggynehányan fogságba is estenek. Ezen hadi történetnek szerentsés ki menetelét leg inkább *Hocze* Generál bölts rendeléseinek kelletik köszönni. Fellyebb említett *Tevalle* fő Strázsamesternek Jun. 19-dikén következő hízelkedő levelet küldött *Hohenlohe* hertzeg: „Fő Strázsamester uram! tökéletes meg elégedést szerzett nékem az ötzörte számosabb ellenség ellen mutatott vitézi bátorságával; bámulok mind az uron, mind a' vezérlése alatt lévő, és oly derék vezérre méltó hufzár divisiónak vitézségén. Képemben jelentse ki annak köszönetemet, és mind az úr, mind vitéz alatta valói hitessék el magokkal, hogy én ezen történetben mutatott különös, ritka, és okos vitézségeket illendőképen tudom betsüinni, és dicsírni. — Egyébaránt, szives hajlandóságomra és szolgálattyára való készségemre támaszthattya magát. „

Ezen szerentsés hadi történetről, illyetén magános tudósítást vettem a' *Schweigenheimi* külső

strázsa helyről (Vorpostról): „A' *Schweigenheimi* szőlő hegyen olly közel állottak külső strázsaink a' Fr. külső strázzákkal szemközbe, hogy pistolyból is agyon löhették volna egymást, és mind ök, mind mi könnyen meg láthattuk, 's meg láthatták, mi történnyen a' két részről való lágerben. Mellyhez képest azt a' parantsolatot kaptuk *Jun.* 18 ik napjának estéjén, hogy éjtzaka, a' midön külső strázsaikat változtatni, és vissza húzni fogják a' Frantziák, azonnal foglaljuk el ör álló helyeket. Úgy is történt a' dolog, és midön reggel a' Fr. strázsa elöbbi helyekre akartak volna állani, a' miéinket találták ottan, és midön intettek volna, hogy mennének el ör álló helyekről, ezek felelet helyett reájok löttek, mellyet amazok is visszonozván, a' puska szóra több Frantziák is érkeztek segítségekre; de már mi akkor egynéhány ágyúkkal lesben állottunk, 's kemény tüzet adtunk reájok. Értésére adatván e' történet a' *Germerheimi* lineában fekvő Fr. sereg komandirozójának, mintegy egy óra múltán, öt vagy hat ezer főből álló lovasságot, és 20 ágyút küldött ellenünk, a' kik a' szőlő hegyeken helyheztesztett ágyúink által illendöképen fogadtattak. — Mintegy fél óráig tartó ágyúzás után; három Frantzia divisió rohant 12 fontos ágyúnkra, el akarván azt erőszakosan tollünk venni, a' melly ágyú a' hozzá közelítő ellenség közzé szórván a' kártátsot, mind az embert, mind a' lovat egyaránt ölte, 's egymásra terítette. — Ekkor *Vécsey* hufzár regementének fő Strázsa mestere *Teval* úr, egy escadronnal, *Bora* Obester egy escadron Székely hufzárokkal, és három czug *Erdödy* hufzárók bé vágván az ágyúra rohánó Fr. lovas massába, olly ki mondhatatlan mészárlást vittek végbe 15 - 20 minutum alatt, hogy mindnyájan könyökig véresen jöttek ki, mivel az ágyúk és tartalék Fr. cavalléria miatt őket meszfze üzni nem lehetett. Több 170-nél maradt közzülök a' tsata piatzon, a' sebbe esteknek számát 300-ra teszik a' desertorok. Részünkről 14, vagy 15 ember hullott el, 27 kapott sebet.

Az utólsóbbak közt vagyon ama híres vitéz *Dániel* Obristlájtináut úr is a' Székely huzároktól, egy all-hadnaggal égyetemben. Igen vitézi módon viselték magokat a' Székely, Vécsey és Erdody regementekbeli huzárok, kiknek másnap *Hohenlohe* hertzeg személy fzerént meg közfönte hívségeket, sátorról sátorra meován hozzájok. — Az ütközet alatt *Szentos József* fő hadnagy a' Wurmsér szabad huzár seregétől maga czugjával *Weingarten* mellett állott, és hogy az actió alatt viaskodó vitézeinkre ódatról ne üssön az ellenség, okosan tartóztatta.

Frantzia Ország.

A' mit sok jó gondolkozású Frantziák régtől fogva ohajtották, meg történt, de nem úgy, a' mint ók magoknak hízelkedtenek, hanem külömbözöképen. Reformáltatott ugyan a' revolutionalis itiló szék, de koránt sem jobbra, hanem sokkal rosszabba, nemhogy meg szorított, sőt inkább sokkal jobban ki terjesztett azon vért szomjúzó széknek hatalma. A' reformáció fzerént 71 tagokból áll, 1 előülöje, 1 all előtöje, egy közönséges vádolója, de négy substitutusai, 12 birái, és 50 esküttyei vagynak. Az egész szék 4 kamarára vagyon fel osztattatva, égyyik sem hozhat végső sententziát, hanemha leg alább hét esküttek legyenek jelen. Ennél több revolutionalis szék nintsen Frantzia Országban, mellynek leg fobb kötelessége abban áll, hogy a' hazának ellenségeit érdemek fzerént meg büntesse. Haza ellenségének tartatik, a' ki királyt kíván; a' ki a' N. Gyűllést, és a' revolutionalis kormányozásnak módját meg útállja, ócsárollyja, és el bontani igyekszik; a' ki az eleségnek *Párisba* való vitetését akadályoztattya, vagy a' ki valamelly környékben szükséget okozni akar; a' ki a' haza ellen öfzve eskütteket és aristocratákat vagy magánál rejtekben tartya, vagy segíti őket el futásokban; a' ki a' lakosokat rettegteti, és nyúghatatlan újságokat terjeszt ki; a' ki vagy beszéde,

vagy írása által meg vesztegetni kívánnya a' jó erköltsöket, egygy szóval, a' ki a' revolutionalis és republicánusi indúlatot igyekezik másokban meg fojtani. A' ki pedig ellensége a' hazának, halált érdemel, és semmi védelmező prókátor nem engedtetik nékie. Törvénybe idéztetése, és nyomoztatása titkon esik, nem is fog soha közönségesse tétettetni. A' régi procedurában való formalitások el töröltettek, és a' leg rövidebb 's egygyügyübb módon folytattya ezen revolutionalis szék maga dolgait, 's égyedül lelke ismeretét, és a' baza szerezetét fogja magának sinór mértékül tenni.

Ez a' rendkívül való változás, nem kevés nyúghatatlanságot és pert patvart okozott a' N. Gyűlésben; de a' mellynek egygy két szóval véget tudott annak mostani fortélyos előülője *Robertspiere* vetni. Fel menvén ő az orator székbe, illyetén dilemmat hömpörített elejekbe: Tsak két párt van, *úgymond*, Frantzia Országban, az égygyik respublikát kíván, és így kívánnya annak el érésére és meg erősítésére való elzközöket is; a' másik a' republica ellen vagyon, és így ezen decretom ellen is s. a. t. Ennek hallására mindnyájan meg némúltak, meg nem nyitották szájaikat, hanem a' szent gvillotinének el kerülhetésére meg hagyták a' revolutionalis széket újabb méltóságában és hatalmában.

Jun. 14 dikén tartatott gyűlésben azon complótról beszélt *Lacoste*, mellyet a' nemzet nevezetesebb képviselőinek titkos meg ölettetésére fogadott volna Anglia bérbe, a' mint *Lacoste* mondotta, és a' mellynek végbe vitelére 20 millió guinét és király képet viselő assignatát készítettett, 's adott egygy *Baz* nevű ex bárónak. Ezen complótnak tagjai közül már is sokan fogattattak el, és adattak által a' revolutionalis itülő széknek. — *Vadier* egygy újjobban támadott fanaticismusról panaszkodott, melly tsendesebb időben nem nyúghatatlanságot, hanem ki katzagást érdemlene. —

Egy *Theos Katalin* nevű ezelős aszfzony, *ügymond Vadier*, Isten annyának nevezi magát, és földi halhatatlanságot ígér követőinek. — Legtöbb követői találkoznak a' hivatalyaiktól megfosztatott papok, orvosok, szerzetesek, és fzeles ifjak közt — minden dolgaikból mysteriumokat csinálnak, XVII *Lajos* képét különös pompával szentelték fel s. a. t. Mellyre azt végzette a' N. Gyűlés, hogy a' magát Isten annyává tévő bolond aszfzony, és még bolondabb követői adattassanak által a' revolutionalis szék kezébe.

Jun. 16-dikán tartatott gyűlésben ismét duzmadt poszákkal beszélt *Barrere* a' jelen való hadakozásnak folyamattjáról. Ditselkedéssel jelenthettyük, *ügymond*, tinéktek az *Alpesi* és északi Ármádiáknak győzedelmeit, még most is benn vagynak vitéz seregeink a' Palatinátusi V. Fejedelemségben; ismét el foglalták *Pirmasens* mellett való tanyáikat, a' *Rajna* mellett lévő ármádiánk pedig mind határainkat, mind győzedelmeinket fedezi. Hanem sokkal fontosabb dolgot kelletik mai napon néktek jelentenünk, a' melly szövetséget kötött veszteségünkre Anglia az éhséggel, semmivé tétetett, a' mi 116 kereskedő hajókból álló Amériikai flottánk szerentsésen béjutott ki kötő helyeinkbe, 's frigyét kötött a' jól tévő természettel ezen esztendőben való tápláltásunkra. Az igaz, hogy mig ez a' flotta haza nem érkezett, nem kevés nyúghatatlanságba völtünk miatta. Jól tudta azt Anglia, melly nagy hasznára szolgálna néki annak el vétethetése, azért is minden tengeri erejét öfzve szedte, úgy annyira, hogy egész *Londonban* nem lehetett volna egy matrost találni. De nekünk is völt eszünk, 's jól tudtuk mit kellyen mivelnünk, egy nemzeti kép viselő, fel ült a' *Montague* nevű hajóra, szélnek bocsátotta hármas színű vitorlait, és hogy meg menthesse Amériikai gazdag hajóinkat az ellenség markától, ez és az Anglus flotta közbe vetette magát, és bátor minden mesterségeket megvetették légyen is a' Brittusok, el nem érhatték

fel tett tüzelyokat. Talám soha gonoszabb ütközést nem történt a' tengeren, és bátor 14 lineahajókkal erősebbek voltak ők a' mi flottánkánál (*Hood* Admirál kevesebből állónak lenni mondta az *Anglus* flottát a' *Bresti* flottánál, a' mellyre t. i. itten tüzézés vagyon); még sem győzhettek, ki pótolta hajós seregeinknek hívsége és vitézsége hajóinknak héjánosságát. És bátor elvesztették légyen is néhány hajóink árbocz-fáikat és köteleiket, de bizony az *Anglus* hajók közül is sok jutott erre az állapotra, sőt el is süllyedt három közülök. Hét árbocz fáikat és köteleiket el vesztett hajóink még se érkeztek haza, meg lehet, hogy el fogták azokat a' *Brittusok*, hanem rövid idő múlván meg fogja a' *Londoni* admirális tengeri erejének sebeit érezni, csak nézve pedig, hé tellysedett a' közönséges Jóra ügyelő Commissiónak plánuma.

Bástiának *Anglusok* által lett el vétetéséről ekként szóltott *Barrere* a' N. Gyűlésben: Eggy két szempillantásig szerentséltetett *Paolinak* gonoszsága, kéntelen volt az ottan lévő őriző katonaság capitulálni, *Calvi* még most is erőssen viseli magát, 's ellent is állhat egynéhány hónapig. Hanem illendő és hathatós eszközökhöz fog a' közönséges Jóra ügyelő Commissió *Bástiának* vissza vétele véget nyúlni. Azomban a' melly kárt okoztanak nekünk ottan *Paolinak*, és több titkos ellenségeinknek gonoszságok, tizszeresen vissza pótollyák azt minékünk a' *Pyrenaeusi* armádiánknaak győzödelmei.

Lengyel Ország.

Jun. 9 dik napján költ *Warsóviai* levelek bezzéllik, hogy Generalissimus *Kosciuscó* által felállított N. Tanács éppen azon lábra igyekszik állítani a' nevezett várost, a' melly a' Lengyel Országi városokra nézve, az 1791 dik esztendőben tartatott *Warsóviai* közönséges gyűlésben meg határozottatott, és hogy ezen városnak nyom-

dokait, más nevezetesebb Lengyel városok is fogjak követni. Minekutánna minden Orosz katonákat kiűztenek volna magok közzül a' *Lythvániai* nagy hertzezségnek lakosi, ők is egész művöltában bé vettek a' *Krakóviai* confederationalis actát, és az egész nemzet fejének lenni ismérték *Kosciuskó* Generált. — A' *Warsóviai* ágyúöntő kementzében éjjel nappal kélzítettnek az ágyúk; sőt még azon 20 ágyú is, mellyeket a' *Lengyelek* *April. 17.* és 18 dik napjain minapi viadaban el vettek vala az Oroszoktól, mind újra öntetnek. A' mi még több, minden *Warsóviai* tornyokból le vétettek a' harangok, 's önként az ágyú öntőbe vitettek. Az oda való *Evangelica* megye is, nem kénfzerítésből, hanem jó szívvel le vette szép templomainak harangjait, 's ugyan azon végre által is adta azokat, mellyet leg inkább aoknak az ellenségeinek meg tzáfoltatására mivelte, a' kik alattomban az Oroszokkal és Prusszusokkal való titkos czimborázással vádolták annak tagjait, és azon igyekeztek, hogy *Párisi* lakadalmat szerezzenek a' hazasiak közt. Ugyan ezek a' fekete lelki ismértetű emberek költötték azt is reájok, hogy tele legyen templomok az ellenségnek szolgálattýára kélzítettett fegyverekkel. Jól tudván azt a' *Warsóviai* N. Tanás, hogy e' tsupa hamis vád legyen, közönségessen meg vizgáltatta a' templomot, mellyben leg kisebb fegyver és gyanus eszköz sem találtatott.

Warsóviának erősségein éjjel nappal munkálkodnak, mind a' mester emberek, mind mások. Mint a' bútsú járók, úgy mennek ki a' lakosok a' muokára. Két nap egymás után 1000 főből álló lakajság muzsika pengések alatt, vállaikán kapákat és fejszéket, kezeikben pedig kosarakat vivén, mentek ki a' sántz ásásra, 's egész reggeltől fogva setét estig izzadtak a' dologban. — Este hasonló módon processióban, és muzsika szó alatt tértenek vissza a' városba, 's szüntelen ezt kiáltozták: *Éllyen a' Lengyel nemzet!* — *Jun. 5-dik* napján számos főbb és alsóbb rendű állzo-

nyok gyüllöttek a' fő piatzon öszve, egy 18
rendű affzony vezérlése alatt, a' ki paripájára
fel ülven, és fényes pallošát kezébe vévén, szép
rendel ki vezette a' kormánya alatt lévő affzonyo-
kat, szép muzsika szó, és lobogó fejer zászlók
alatt. Mindeniknek egy egy kapu és kosár vólt
a' kezébe, 's egész estig szorgalmatossan dolgoz-
tak. Akkor hasonló módon tértek vizfiza a' vá-
rosba, és hogy mutogathassák magokat a' ki-
rály előtt, a' vár piatzára mentek, holott meg ál-
lapodván, hazájokhoz való hűségekért nagyon
meg dicsértettek a' Fejedelemtől.

Krakóviának Prusszusok által lett el foglal-
tatásáról, mellyről a' múlt *Juniusban* költ Kuri-
runk utolsó darabjának utolsó lapján egy két
szóval emlékeztünk, következő tudósítást vet-
tünk *Berlinből*: Jun. 14-dikén, *Michalowba* nap-
nyúgoti Prussziának városába menvén a' király
parantsolattyaából *Elsner* Generál Májor, ottan
egynéhány ezer főből álló gyalog és lovas Len-
gyeleket talált, a' kik immár készen várták a'
Prusszusokat. A' nevezett Generál leg ottan meg-
támadván a' külső őrrön állottakat, egészen a'
Krakóviai sántzig nyomta őket hátra, a' melly
tsatázásban 30 vadász katonák vagdaltattak le,
és egy kapitány, 's nyóltz köz ember fogattat-
tak el a' Sarmatak között; amazok közül egy hu-
szár, öt ember, és egynéhány lovak sebesítettek
meg. Azon napnak estéjén egész corpusával égy-
gyütt *Krakóvia* alá ment *Elsner* Generál, és a'
benn lévőknek szemek láttára táborba szállott ot-
tan. Következett napon, u. m. *Juniusnak* 15 di-
kén, jókor reggel bé küldött egy hadnagyot, 's
fel kérte a' várat, és várost. A' kormányozó
két óráig tartó gondolkozásra való időt kívánt
mágának engedtetni. Reá állott ugyan a' neve-
zett Generál, azomban kilentz óra tájban ismét
hözzá küldvén azon hadnagyot, világosan meg-
izente nékie, hogy ha az engedtetett órára, fel
nem adándja a' várost, minden további haladék
nélkül el kezdeti annak ostromoltatását. Dél előtt

11 órakor vissza térvén a' Prusszus hadnagy azt a' választ vitte a' nevezett Generálnak, hogy mind a' város, mind a' vár kész magát fel adni, és a' győzödelmes vezér szabad tettzésére bizni. A' capitulatio tikkelyeinek fel tétele *Pontanus* kapitányra bízott, *Ledimary* Obester pedig két batallion gyalogsággal, két escadron lovassággal parantsolatott a' városba bé marsirozni, és mind azt, mind a' várat el foglalni. Az ott őrizetben volt rendes Lengyel katonák fegyvereikből ki öltöztetvén fogságra vitettek s. a. t.

A' *Lublini* papságnak azt parantsolta *Kosciuskó* Generál, hogy 24 papot válasszon ki, és küldjön az Országnek minden Palatinátusaiba, a' népnek a' vallásban, és hazája iránt tartozó kötelességeiben való oktatására, és arra való meg tanítására, mitsoda okokra és végekre nézve állítottatott fel a' *Krakóviai* confoederatio.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Spanyól Ország.

Lajos Pármai örökös hertzeg, a' ki is *Maria Amaliával*, az uralkodó Spanyol királynak második szülött leányával leendő öszve mátkásítása végett Spanyol Országba utazott, múlt *Májusnak* 18 dik napján érkezett meg *Aranjuezbe*, a' Spanyol király nyári mulató palotájába, holott az egész udvar által különös tisztelettel fogadtatott (*Aranjuez* 7 mélföldre fekszik *Madridtől*, melyet II *Filep* király épített, II. *Károly* pedig igen szépen fel ékesített) — Gr. *Florida Blanca* volt, de hivatalyától meg fosztatott és számkivetésbe küldetett első miniszternek el foglaltatott örökségei még ekkorig sem adattak nékie vissza, minekutánna mindazáltal számkivetése alól kégyelmesen fel szabadított volna, 10 ezer aranyból álló esztendei fizetést rendelt nékie a' király. A' Spanyol udvarnál lakott előbbi Frantzia követ, *Duc de la Vauguion*, a' ki a' revolutió tüzének ki ütésétől fogva, égyedül a' Spanyol király kégyelmességéből élt, reménytelen parantsolatot ka-

pott az *Aranjuezből* való elmenetelre, a' honnan *Májusnak* 20 dikán egész familiájával égyetemben el is távozott. — Hasonló parantsolat küldetett az eddig Spanyol udvarnál múlatott Frantzia herczegek plenipotentiarusához *Duc de Hawre*-hez. A' Spanyol ármádián, múlt *Aprilisnek* 29-dikén történt nagy szerentsétlenség is nagy nyúghatatlanságba ejtette a' Spanyol udvart, annyival nagyobbba ejthette tehát a' *Májusnak* 26-dikán rajta esett veszedelem, mellyről múlt *Kurirunkban* mi is emlékeztünk. Az *Aprilisi* veszedelemnek kedvetlen híre fülébe menvén a' Spanyol királynak, ne hogy *Katalónia* a' Frantziák markába essen, közönséges recrutirozást parantsolt birodalmában, nevezetessen azt a' rendelést tette a' nevezett tartományban, hogy minden fegyvert fogható férfi 15 esztendőstől fogva 60 esztendősig készülyön, 's készen tartsa magát hazájának védelmezésére. A' Spanyol kormányozó Generál *Union*, a' rajta esett utolsó veszedelmet égyedül a' segítő seregek' nem érkezésének tulajdonítja, 's azt mondja, hogy a' Spanyol vitézek rendkívül való hivséget és álhatatosságot mutattak, hanem lehetetlen vólt nékiek a' Frantzia nagy erő előtt meg állani. Önnön maga is, minden hadi butorát, nevezetessen 1200 fontból állott ezüst edényeit el vesztette.

Olasz Ország.

Mediolanumban nagy innep szenteltetett a' jelen való háborúban el hüllott Austriai vitézeknek lelki bódogságokért, a' melly innep szentelés egy közönséges nagy, és 350 apróbb misékből állott. Az elsőbb igen szép muzsika szó alatt ment végbe, az úgy nevezett *il Giardino* szüz Mária templomában, holott 100 válogatott muzsikusok muzsikáltak. Igen nagy és rendkívül való álhatatossággal ment ezen innepi szentelés végbe, és meg határozottatott, hogy valameddig a' jelen való Fr. háború tart, minden esztendőben hasonló álhatatos innep szenteltessen. — Az

említett templom ajtaja felett következő fennírás olvastatott:

Militibus.
Exercituum. Austriacorum.
Qui. Hoc. Bello.
Fortissime. Pugnantes.
Vitam.
Pro. Religione. Imperio. Patria.
Proque. Conjugibus. Liberis.
Fortunis. Suis. Vestrisque.
Prodegerunt.
Plerique. In. Victoria.
Adeste. Boni. Cives.
Adpraecatam.
Quietem. Laborum.
Praemia. Aeterna. Virtutibus.

Génuában múlt Jun. 7 dik napján költ levelek azt befzéllik, hogy *Bástiának* Anglusok által lett el vétetése, és a' Korsikai szigetnek *Paoli* Generálnak lett által adattatása után, ez hadat izent a' *Génuai Köz. Társaságnak*. És így ismét ket-tővei szaporodott a' hadakozó hataimasságoknak száma. Tudva vagyon előttünk, hogy ez a' sziget ennekelötte a' nevezett republicához tartozott; de mivel *Paolival* nem bírt, által adta azt *XV Lajos Fr. királynak*. E' miatt izent *Paoli* Generál a' *Génuaiaknak* hadat, hogy ekképen a' nékie akkor szerzett bosszúságot vissza tromfolhassa, melly világosan ki tettik, az általa közönségessé tétetett következő manifestumból: „*Kedves polgár társaim!* Az isteni gondviselésnek óltalma, a' N. Britanniai királynak segítsége, és természeti vitézségünk által ki üztük szigetünkből azon ellenségünket, mellynek kezébe a' leggyalázatosabb módon adott bennünket a' *Génuai nép*. Igasságos okokból támadtunk ezen Köz. Társaság ellen; és imé, másod izben vagyunk abba az állapotba helyezettettetve, a' mellyből a' *Génuaiak* által reánk küldetett Fr. sereg ki szorított bennünket. Ahozképest iparkodjatok magatokat

azon Statusnak járma alól ki szabadítani, a' melly titeket éhel holt nemessei által szüntelen nyomor-
gatott, és polgár társaitoknak minden közönsé-
ges hivatalokból való ki rekesztések által igye-
kezett meg alázni. Emlékezzetek alázatos, de
mindenkor üres válasszal botsáttatott kéréseitek-
re. Gondoljátok meg, hogy egy alávaló és
tudatlan aristocraták által igazgattatott kormány-
szék inkább kívánt bennünket el vesztetni, és más
idegen nemzet dühössége alá adni, mint igassá-
gos jussainkat velünk közleni. Méltán fel gyúl-
laszthatya ez a' gondolat véreteket, 's jól tu-
dom, hogy ti készek vagytok a' *Génuai* respub-
lica ellen fegyvert fogni, a' mellyel sok jó ha-
záukfiái, és gyermekeink vérenek meg bosszúlá-
sára vakmerő és szüntelenvaló háborút kell tar-
tanunk. A' mellyre ez a' gondolat is méltán fel
lobbanthat titeket, hogy még mostan is irigyli
Génuai újjonnan nyert szabadságtokat, és, hogy
le nyomhasson bennünket a' függetlenségnek ör-
vényébe el merült Frantzia nemzet, még most is
eleséget, és hadi eszközöket szolgáltat annak. —
A' Britanniai nemzetnek, és a' Sárdiniai király-
nak tartozó háladatosságtok kötelez titeket arra,
hogy nem annyira a' ti *Génuaiak* által lett meg-
sértettetéstekért, mint inkább e' két hatalmassá-
gért álljatok bosszút.

Mivel pedig a' kereskedés ezen ellenséges és
fősvény republicának leg főbb őzlopa, azért is
annak meg akadályoztatása által lehet nékiek
halálos sebet okozni. De mivel annak önnöa
határaiban való meg támadására nintsen a' szá-
razon elegendő seregünk: kérlek benneteket, ké-
szítettetek kapzsi hajókat, mind a' *Génuai*, mind
a' *Génuai* portékákkal meg terheltetett idegen
hajóknak el rablására, 's a' fogságtokba esendő
Génuaiakat vagy ezen szigetbe hozzátok az ál-
talok el pusztítatott földjeiteknek mivelésére,
vagy ha alkalmatosságtok lejénd, adjátok el pén-
zen őket az *Afrikai* rabló hajóknak. Hitessétek
el magatokkal, hogy a' szövetséges fejedelmek-
nek velünk közölt őtalma, és a' *Génuaiaknak*

Frantziákkal való barátságok jót állanak dolgainknak szerentsés ki menetelekért. Azért is, legyetek bátrak kedves polgár társaim, gondolatok meg vén koromat, és azokat a' sok viszon- tagságokat, mellyeket szenvednem kellett ti éret- tetek, és a' köz hasznóért. Én immár közel va- gyok pályafutásomnak végéhez, és nem kívánok egyebet az egetől, hanem hogy engedje meg né- kem azt az áldott időt érni, a' mellyben *Génú- nak* meg aláztatását, meg győzettelését, a' tinék- nek okozott bosszúság tételnek elegendő meg bossz- szúztatását, és a' ti tőkélletes szerentséteket szem- lélhessem. — Ki adattatott *Bástiában Májusnak* 10 dik napján 1794. esztendőben.

Azon Érd. Olvasóim közzül, a' kik a' múlt fél esztendőre ki kérték magoknak a' *Magyar Kurirt*, de fel nem küldötték minyárt annak taksá- ját, találtattak már egynéhányan olyanok, a' kik akkor tett igireteket bé tellyesítették; de vagynak olyanok is, a' kik másoknál a' taksát le fizették, de azok sem hozzám, sem az ide va- ló Fő Posta Hivatalhoz fel nem küldötték, vagy- nak olyanok is, a' mint néhány hozzám jött le- velekből értem, a' kik a' múlt fél esztendői tak- sáról el felejtkezvén, a' mostan folyóra küldöt- ték meg. Hogy azért ki ki önnön maga tudhas- sa, tartozik é még avagy nem; a' nállam lévő jegyzés szerént, rendel ide teszem a' taksával to- zó olvasók újság copertáinak számjait. Ez- azok: 95. 110. 117. 178. 183. 184. 186. 242. 245. 258. 263. 266. 285. 293. 310. 360. 384. 401. 405. 411. 420. 430. 431. 528. 529. 530. 533. 537. 545. 547. 556. 593. 595. 597. 614. 625. 634. 639. 695. 696. — Ezeken kívül vagynak még azok, a' kik *M. Vásárhelyen*, és *Gyergyó Szentmiklóson* lévő Jóakaróimnál a' *Kurir* taksáját le tették, és ezek- ről semmi kétségem nincsen.